Warszawa, 13 czerwca 2022

OTWARTY APEL DO:

Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
Prezesa Rady Ministrów
Ministra Zdrowia
Minister Rodziny i Polityki Społecznej
oraz
Prezesa Prawa i Sprawiedliwości, Przewodniczącego Platformy Obywatelskiej, Współprzewodniczących Nowej Lewicy, Prezesa Polskiego Stronnictwa Ludowego, Przewodniczącego Polska 2050, Współliderów Konfederacja Wolność i Niepodległość
oraz
Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość, Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska - Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni, Przewodniczącego Koalicyjnego Klubu Poselskiego Lewicy (Nowa Lewica, Razem), Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Koalicja Polska - PSL, UED, Konserwatyści, Przewodniczącej Koła Parlamentarnego Polska 2050, Przewodniczącego Koła Poselskiego Konfederacja

W imieniu niżej podpisanych sygnatariuszy apelujemy do Państwa o zwrócenie uwagi na sytuację w sektorze opieki nad osobami przewlekle chorymi, niepełnosprawnymi i niesamodzielnymi. Opieka długoterminowa jest na skraju przepaści, a zapowiadany od 1 lipca br. kolejny wzrost minimalnych stawek wynagrodzeń w ochronie zdrowia doprowadzi do jej upadku.

Będąc w pełni świadomymi potrzeb płacowych wszystkich grup zawodowych w ochronie zdrowia, nie możemy się zgodzić, aby zapowiadana zmiana odbyła się ponownie kosztem opieki długoterminowej. Od ostatniego wzrostu minimalnych płac minął niespełna rok i dzisiaj wiemy, że drugiej tak gwałtownej zmiany na rynku pracy opieka długoterminowa już nie wytrzyma. Dlatego apelujemy do Państwa o pilne podjęcie prac legislacyjnych popartych wzrostem finansowania świadczeń pielęgnacyjno-opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych, bez względu na miejsce pobytu świadczeniobiorcy (m.in. zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, domy pomocy społecznej, całodobowe domy opieki).

W pierwszej kolejności **apelujemy o natychmiastowe powstrzymanie dalszego szukania oszczędności w opiece długoterminowej**. Nie może być zgody na jakiekolwiek obniżanie taryf świadczeń w opiece długoterminowej w stosunku do lat 2016-2017, gdy po raz ostatni je ustalano. **Apelujemy o zainicjowanie nowej taryfikacji świadczeń realizowanych w ramach opieki długoterminowej stacjonarnej oraz domowej**, w oparciu o realne koszty i możliwości systemu usług

opiekuńczych i zdrowotnych wraz z wprowadzeniem indeksacji. Wnosimy również o podjęcie działań zapobiegających dyskryminacji płacowej pracowników w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

Dla realizacji w/w postulatów uważamy za niezbędne jak najszybsze podniesienie poziomu finansowania opieki długoterminowej **z obecnego 2,1% do co najmniej 4% budżetu NFZ**. Postulowany wzrost powinien obejmować również świadczenia zdrowotne realizowane w domach pomocy społecznej i całodobowych domach opieki. Nie zgadzamy się na postępujący w Polsce „szpitalocentryzm", którego najlepszym przykładem jest ostatnie rozdysponowanie wzrostu planu finansowego NFZ na 2022 rok. W zatwierdzonym przez Ministra Zdrowia w dniu 28 marca 2022 roku wzroście planu finansowego o 9,1 mld zł opieka długoterminowa otrzymała jedynie 114,19 mln zł, co stanowi zaledwie 1,3% tej kwoty. Przy blisko 57% przekazanych środków finansowych na leczenie szpitalne jest to dla nas, naszych pacjentów, a także mieszkańców domów pomocy społecznej i całodobowych domów opieki wyraźnym sygnałem, że w Polsce publiczny system ochrony zdrowia coraz bardziej będzie koncentrował się na powtarzających się hospitalizacjach z powodu zaniedbań pielęgnacyjnych i opiekuńczych. To prosta droga do bankructwa!

Opieka długoterminowa wymaga głębokich zmian systemowych. Nie dokonamy tego bez woli politycznej i ponadpartyjnego porozumienia. Przez ostatnie kilkanaście lat tylko dwukrotnie próbowano dokonać systemowego przełomu w opiece długoterminowej. W 2009 roku zespół powołany przez ówczesnego Ministra Zdrowia ś.p. prof. Zbigniewa Religę opracował założenia do projektu ustawy o społecznym ubezpieczeniu pielęgnacyjnym. Sześć lat później, w roku 2015, ukończono prace na projektem ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym, przygotowanym przez zespół ekspertów, któremu przewodniczył senator RP Mieczysław Augustyn. Niestety, obydwie inicjatywy nie zyskały poparcia politycznego, chociaż żaden rząd nie był w stanie opracować alternatywnej propozycji.

Jako środowisko opieki długoterminowej jesteśmy szeroko zainteresowani współpracą w kierunku wprowadzenia zmian systemowych w obszarze opieki długoterminowej, uwzględniając w szczególności kwestie, mające na celu poprawę dostępności do tych świadczeń oraz organizacji ich udzielania.

Podczas gdy inne kraje Unii Europejskiej od wielu lat wdrażały nowe rozwiązania wychodzące naprzeciw ogólnoeuropejskim zmianom demograficznym, Polska straciła nieodwracalnie co najmniej dziesięć lat jakże cennego czasu. Nie stać nas już na marnowanie kolejnych lat, a nawet miesięcy. Dlatego oprócz wyżej wymienionych postulatów **apelujemy do Państwa razem i każdej formacji politycznej z osobna o powrót do prac nad obydwoma projektami ustaw**. Ich połączenie oznaczałoby formę kompromisu politycznego, zapewniając jednocześnie stabilny mix finansowy, będący odpowiedzią na rosnące wyzwania demograficzne.

Należy podkreślić, że wszystkie pozaszpitalne formy realizowanych długoterminowych świadczeń zdrowotnych nad przewlekle chorymi i niepełnosprawnymi są z ekonomicznego punktu widzenia

najtańsze, od lat praktykowane w świecie, stąd zasadne jest prezentowane we wskazanym piśmie nasze stanowisko.

Najwyższy czas skończyć z krótkowzroczną polityką i urzędniczą obojętnością. Polki i Polacy potrzebują rzetelnej edukacji na temat starości, niesamodzielności i niepełnosprawności. Miarą poziomu cywilizacyjnego nowoczesnego państwa jest umiejętność systemowego zaopiekowania się najsłabszymi, dbając przy tym o publiczne finanse i satysfakcję zawodową osób, które zdecydowały się na pracę w opiece długoterminowej.

Ponieważ pojęcie opieki długoterminowej w Polsce jest różnorodnie postrzegane, sygnatariusze niniejszego Apelu zgodnie uznają za obszar opieki długoterminowej świadczenia realizowane za pośrednictwem:

- zakładów opiekuńczo-leczniczych,
- zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych,
- zespołów długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie,
- pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej,
- domów pomocy społecznej,
- całodobowych domów opieki,
- nieformalnej opieki domowej prowadzonej zazwyczaj przez rodzinę i bliskich.

Wszelkie zapytania oraz uwagi związane z niniejszym Apelem prosimy kierować do Biura Zarządu Koalicji „Na pomoc niesamodzielnym" (tel. 22 279 49 02, e-mail: biuro@niesamodzielnym.pl).

Krajowa Izba Domów Opieki

Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych

Ogólnopolski Związek Świadczeniodawców Wentylacji Mechanicznej

Ogólnopolskie Porozumienie Świadczeniodawców Fizjoterapia Plus

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Samorządowych Domów Pomocy Społecznej

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Organizatorów i Menadżerów Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia

Polskie Towarzystwo Opieki Długoterminowej

Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym" - Związek Stowarzyszeń